

Forslag

til

Lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

(Ændring af reglerne om ammoniak og beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning, offentlighedsregler m.v.)

§ 1

I lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, som ændret ved § 5 i lov nr. 507 af den 17. juni 2008, § 9 i lov nr. 508 af 17. juni 2008, § 28 i lov nr. 1336 af 19. december 2008 og § 11 i lov nr. 514 af 12. juni 2009, foretages følgende ændringer:

1. § 7 affattes således:

”§ 7. Etablering, udvidelse og ændring af anlæg, der er eller derved bliver større end 15 dyreenheder er ikke tilladt, hvis anlægget ligger helt eller delvist inden for, eller der er mindre end 50 m fra anlægget til:

- 1) Nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder,
- 2) nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder, eller
- 3) øvrige ammoniakfølsomme naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove, som kommunalbestyrelsen vurderer, skal omfattes af beskyttelsen.

Stk. 2. Ministeren fastsætter regler om, hvilke naturtyper der er omfattet af stk. 1, nr. 1 og 2.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om, hvilke naturtyper der er omfattet af stk. 1, nr. 3 og om kommunalbestyrelsens oplysningspligt efter stk. 4 for så vidt angår stk. 1, nr. 3.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen giver efter anmodning fra offentlige myndigheder og berørte ejere eller brugere oplysning om placeringen og udstrækningen af de områder, der er omfattet af stk. 1.

Stk. 5. Ministeren kan for nærmere specificerede dyrearter fastsætte en minimumsgrænse, der er lavere end den i stk. 1 nævnte grænse på 15 dyreenheder.”

2. I § 8, *stk. 1, nr. 3*, indsættes efter ”søer”: ”, jf. dog nr. 8”.

3. I § 8, *stk. 1*, indsættes som *nr. 8*:

”8) For beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning: 100 m til åbne vandløb og søer, jf. dog § 9, *stk. 4*.”

4. I § 9 indsættes som *stk. 4*:

”*Stk. 4.* Der kan ikke meddeles dispensation til § 8, *stk. 1, nr. 8*.”

5. I § 11, *stk. 2*, ændres: ”ikke heller ikke” til: ”heller ikke”.

6. I § 17, *stk. 3, 1. pkt.*, udgår: ”herunder”.

7. § 21 affattes således:

”§ 21. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter § 11 eller § 12 vurdere totaldepositionen af ammoniak fra det samlede anlæg i forhold til de naturtyper, der er omfattet af § 7, stk. 1, nr. 1 og 2.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter § 11 eller § 12 vurdere merdepositionen af ammoniak fra det samlede anlæg i forhold til de naturtyper, der er omfattet af § 7, stk. 1, nr. 3.”

8. § 25 ophæves.

9. § 27, stk. 1, nr. 2, ophæves.

I *stk. 1, nr. 1,* indsættes efter ”begrænses, ”: ”og”.

Stk. 1, nr. 3, bliver herefter *stk. 1, nr. 2.*

10. § 29, stk. 1, affattes således:

” En godkendelse efter § 11 eller § 12 skal ud over de i § 27 nævnte vilkår indeholde vilkår, som sikrer, at de af miljøministeren fastsatte hensyn, jf. § 34, stk. 3, herunder vilkår om egenkontrol og om reduktion af ammoniak, varetages.”

11. I § 55, stk. 1, indsættes efter ”medføre en”: ”væsentlig”

12. § 55, stk. 4, affattes således:

”*Stk. 4.* Kommunalbestyrelsen fremsender udkast til afgørelse eller orientering om udkastet til naboer og andre berørte med oplysning om, at der er 6 ugers frist til at kommentere udkastet. Såfremt kommunalbestyrelsen vælger at fremsende orientering og ikke selve udkastet, skal det fremgå, hvordan det samlede udkast til afgørelse kan rekvireres. Kommunalbestyrelsen fremsender udkast til afgørelse til dem, som har anmodet herom, jf. § 55, stk. 3, nr. 6, med oplysning om, at der er 6 ugers frist til at kommentere udkastet. Samtidig med fremsendelsen efter 1. og 3. pkt. informerer kommunalbestyrelsen om supplerende oplysninger til ansøgningen og andre oplysninger af relevans for afgørelsen, der er modtaget efter den indledende offentlige annoncering.”

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. august 2010, jf. dog *stk. 2.*

Stk. 2. Ansøgninger, der er modtaget før den 1. august 2010, behandles efter de hidtil gældende regler.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund og formål
  - 1.1. Ammoniak
    - 1.1.1. Det generelle ammoniakkrav
    - 1.1.2. Det specifikke ammoniakkrav
  - 1.2. Afstandskrav for etablering af gyllebeholdere
2. Hovedpunkterne i lovforslaget
  - 2.1. Ammoniak
    - 2.1.1. Gældende ret
    - 2.1.2. Lovforslaget
  - 2.2. Afstandskrav for etablering af gyllebeholdere
    - 2.2.1. Gældende ret
    - 2.2.2. Lovforslaget
  - 2.3. Administrative justeringer m.v.
    - 2.3.1. Gældende ret
    - 2.3.2. Lovforslaget
3. Lovens økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
  - 3.1. Ammoniak
  - 3.2. Afstandskrav for etablering af gyllebeholdere
  - 3.3. Administrative justeringer m.v.
4. Lovens økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
  - 4.1. Ammoniak
  - 4.2. Afstandskrav for etablering af gyllebeholdere
  - 4.3. Administrative justeringer m.v.
5. De administrative konsekvenser for borgere
6. De miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og interesseorganisationer
9. Sammenfattende skema

1. Lovforslagets baggrund og formål

Lovforslaget er en del af den samlede lovgivningsmæssige gennemførelse af regeringens Aftale om Grøn Vækst fra juni 2009 med Dansk Folkeparti, der har til formål at sikre, at et højt niveau af miljø-, natur- og klimabeskyttelse går hånd i hånd med en moderne og konkurrencedygtig landbrugs- og fødevarerproduktion.

Aftale om Grøn Vækst er en ambitiøs og langsigtet plan for både miljø- og naturpolitikken og landbrugserhvervets vækstvilkår, hvor der investeres i alt 13,5 mia. kr. i bl.a. sikring af bedre natur og miljø samt fremme af miljøteknologi og energiproduktion i landbruget frem til 2015. Planen følger bl.a. op på Vandmiljøplan III og Pesticidplan 2004-2009, og aftalen indeholder derudover nye initiativer på miljøområdet, som sikrer, at Danmark lever op til sine forpligtelser i Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets

vandpolitiske foranstaltninger (EU's Vandrammedirektiv) og Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle (EF-fuglebeskyttelsesdirektivet) og Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EF-habitatdirektivet). De internationale naturbeskyttelsesområder er en fælles betegnelse for EF-habitatområder, EF-fuglebeskyttelsesområder samt Ramsar-områder, mens Natura 2000-områder er fællesbetegnelsen for EF-habitatområder og EF-fuglebeskyttelsesområder udpeget efter miljømålsloven. Aftale om Grøn Vækst indeholder derudover en strategi for et grønt landbrugs- og fødevareerhverv i vækst.

Lovforslaget er i det væsentligste en afgrænset implementering af Grøn Vækst for så vidt angår de dele af aftalen, som fremgår af aftalens bilag 4.

Grøn Vækst indeholder også tiltag for at liberalisere af landbrugsloven. Ved liberaliseringen ophæves reglerne om størrelsesmæssige begrænsninger af husdyrbrug på bedriftsniveau. Hidtil har udgangspunktet i landbrugsloven været, at en bedrift ikke må være større end 750 dyreenheder, og at en ejendom maksimalt må rumme en produktion på 500 dyreenheder. Disse størrelsesmæssige krav ophæves for at sikre det danske landbrugserhvervs fortsatte konkurrenceevne. Bestemmelserne gennemføres ved en ændring af Landbrugsloven, som forventes at træde i kraft den 1. april 2010.

Initiativerne vedrørende ammoniakbelastningen vurderes at kræve en hurtig opfølgning for at kunne støtte op om Natura 2000 planer og handleplanerne efter miljømålsloven og skovloven og for at imødegå den forholdsmæssigt øgede ammoniakemission fra store husdyrproduktioner, som er en konsekvens af liberaliseringen af landbrugsloven. Dette vurderes endvidere at kunne bidrage til at forenkle sagsbehandlingen og dermed forkorte sagsbehandlingstiden for miljøgodkendelser af husdyrbrug.

Det fremgår endvidere i bilag 4 til Grøn Vækst-aftalen, at der skal sikres undtagelse af ensilageplads og gødningsopbevaringsanlæg fra godkendelsespligt, undtagelse af ændringer, der ikke indebærer flere dyreenheder, gennemførelse af tiltag, så gylleudslip og dermed skader på miljø og natur begrænses samt øvrige ændringer som følge af Grøn Vækst.

Udover de allerede aftalte ændringer er det i aftale om Grøn Vækst besluttet at nedsætte et bredt sammensat udvalg, som skal identificere forslag til yderligere at forenkle, forbedre og sammentænke husdyrgodkendelsesloven yderligere med den øvrige miljø- og fødevareregulering. Udvalget skal præsentere dets forslag til forenklinger inden udgangen af 2010.

Baggrund og formål for de enkelte elementer i lovforslaget gennemgås nærmere i de følgende.

1.1. Ammoniak

Naturkvaliteten i visse naturområder i Danmark bliver forringet af kvælstoftilførslen gennem luft og nedbør. De nyeste opgørelser viser, at baggrundsbelastningen i gennemsnit er 12-13 kg N/ha pr. år men med betydelig variation mellem landsdelene (ifølge overvågningsprogrammet NOVANA blev målt/beregnet baggrundsbelastninger i intervallet 9-17 kg N/ha pr. år i 2007). Ca. 2/3 af dette kvælstof kommer fra udlandet, og knap 1/3 kommer fra ammoniakemissionen fra dansk landbrug. Både baggrundsbelastningen og andelen af bidraget fra dansk landbrug er størst i de husdyrtætte områder i Jylland. Til sammenligning kan de mest sårbare naturtyper maksimalt tåle 5-10 kg N/ha pr. år. Udover baggrundsbelastningen kan naturområderne blive påvirket af lokale kilder som f.eks. nærliggende husdyrbrug.

Husdyrgodkendelsesloven indeholder både regler, der sigter mod at reducere baggrundsbelastningen, f.eks. i form af et generelt ammoniakkrav gældende for alle miljøgodkendelser, og specifikke krav til den lokale påvirkning af den omliggende natur.

1.1.1. Det generelle ammoniakkrav

Aftalen om Grøn Vækst lægger bl.a. op til en skærpelse af det generelle ammoniakreduktionskrav fra det gældende krav på 25 pct. til 30 pct. pr. 1. januar 2011. Kravet er gældende for husdyrbrug omfattet af lovens § 11 og § 12, og gælder for udvidelser samt for stalde, der renoveres. Kravet fremgår af bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse nr. 294 af 31/03/2009. Kravet er hidtil blevet beregnet som et reduktionskrav i forhold til ammoniakemissionen fra det såkaldte "bedste staldsystem" i 2005/2006 og med anvendelse af kvælstofnormerne fra 2005/2006. Med "bedste staldsystem" menes det tidssvarende staldsystem, som har den mindste ammoniakemission. I forbindelse med Grøn Vækst er det aftalt, at husdyrbrugets ammoniaktab, og dermed også de øvrige miljøpåvirkninger med kvælstof, fra 1. januar 2011 skal beregnes i de konkrete sager med anvendelse af de seneste normtal for kvælstof. Det generelle ammoniakreduktionskrav, der fra 1. januar 2011 fastsættes til 30 pct., skal dog fortsat beregnes i forhold til ammoniakemissionen fra "bedste staldsystem" i 2005/2006 baseret på de daværende normer, dog korrigeret for nyere viden om ammoniaktabet fra disse staldsystemer. I forbindelse med ændringerne, som skal træde i kraft 1. januar 2011 skal de nuværende undtagelser gældende for visse dyretyper, staldsystemer og produktionsformer evalueres f.eks. i forhold til udegående husdyr og økologiske husdyrbrug, husdyr på dybstrøelse, fjerkræ og smågrise bl.a. med henblik på særligt at tage dyrevelfærdsmæssige hensyn og teknologiske muligheder.

Ændringerne af det generelle ammoniakkrav vil blive gennemført ved en ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Dette kræver ikke ændring af husdyrgodkendelsesloven, idet det kan ske med hjemmel i den gældende § 34, stk. 3.

1.1.2. Det specifikke ammoniakkrav

Efter miljømålsloven er de endeligt vedtagne vand- og Natura 2000-planer bindende for myndighederne ved udøvelse af deres beføjelser efter anden lovgivning. Det indebærer, at husdyrgodkendelsesloven, når planerne er endeligt vedtaget, herefter skal administreres i overensstemmelse med planerne. I forbindelse med Grøn Vækst er der aftalt en skærpelse af det nuværende specifikke ammoniakkrav. Dette lovforslag implementerer disse skærper. Skærperne medfører, at det er tilstrækkeligt at henvise til det fastlagte beskyttelsesniveau i forhold til naturplanerne for så vidt angår kravene til ammoniakpåvirkningen fra husdyrbrug i forbindelse med miljøgodkendelsen af disse. Udmøntningen vil bidrage til at reducere ammoniakbelastningen i de ammoniakfølsomme naturområder for at sikre en bedre beskyttelse af sårbar natur og styrke den biologiske mangfoldighed.

Endvidere vil lovforslaget sikre den nødvendige ammoniakregulering af husdyrbrug, der følger af landbrugslovens liberalisering. Den gældende ammoniakregulering i husdyrgodkendelsesloven er udformet ud fra den forudsætning, at det enkelte husdyrbrug maksimalt har en størrelse på 500 dyreenheder, hvorfor der er behov for at justere reguleringen. Endelig har lovforslaget til hensigt at

skabe bedre rammer for en enkel sagsbehandling, idet der med det fastlagte beskyttelsesniveau er tale om et klarere administrationsgrundlag for kommunerne.

1.2. Afstandskrav for etablering af gyllebeholdere

Lovforslaget udmønter dele af regeringens aftale fra april 2008 med Dansk Folkeparti og det Radikale Venstre om etablering af barrierer omkring gyllebeholdere. Der er bl.a. aftalt forbud mod etablering af gyllebeholdere indenfor 100 m til søer og vandløb, og dette kræver lovændring. Aftalen indebærer endvidere krav vedr. etablering af barrierer samt yderligere tiltag til styrkelse af sikkerheden for opbevaring af gylle. Disse yderligere elementer i aftalen forventes gennemført ved en ændring af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Aftalen indeholder også en række skærper af reguleringen af eksisterende beholdere, som vil blive udmøntet gennem en ændring af bekendtgørelse om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand. Dette kræver ikke lovændring.

2. Hovedpunkterne i lovforslaget

2.1. Ammoniak

2.1.1. Gældende ret

Den nuværende specifikke ammoniakregulering omfatter de nærmere specificerede naturtyper, der er opført i lovens § 7, populært kaldet § 7-områder. Bestemmelsen er suppleret af, at kommunen ved en konkret vurdering kan lade andre ammoniakfølsomme naturområder end § 7-områderne omfatte af beskyttelse, jf. lovens § 29, der er udmøntet gennem husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4. De nuværende § 7-områder er en udmøntning af aftalen i VMP III om afstandskrav til særligt ammoniakfølsomme naturområder. Der er således fastlagt en bufferzone på 300 meter omkring disse naturområder (bufferzone I), hvor husdyrbrug ikke må etableres. Husdyrbrug må heller ikke udvides eller ændres, hvis det medfører en forøget udledning af ammoniak. De nuværende § 7 områder omfatter en række naturtyper både inden for og uden for internationale naturbeskyttelsesområder. I forbindelse med husdyrgodkendelsesloven blev det desuden vedtaget, at der i en afstand af 300-1000 meter fra samme naturområder (bufferzone II) bl.a. skulle fastsættes krav om en maksimal merdeposition på 0,3-0,7 N/ha pr. år. Den tilladte merudledning afhænger af antallet af øvrige husdyrbrug, der er placeret i samme bufferzone og nærmere end 1000 meter fra husdyrbrugets anlæg.

Det nuværende beskyttelsesniveau er udarbejdet ud fra den forudsætning, at husdyrbrug ikke er større end 500 dyreenheder. Et husdyrbrug på under 500 dyreenheder vil ikke kunne påvirke et ammoniakfølsomt naturområde væsentligt, hvis anlægget ligger mere end 1.000 m fra naturområdet, dvs. uden for bufferzone II.

2.1.2. Lovforslaget

Som et led i udmøntningen af Aftalen om Grøn Vækst foreslås det, at beskyttelsesniveauet skærpes betydeligt. Den mest markante ændring er, at for de nuværende § 7 naturtyper og for øvrige ammoniakfølsomme naturtyper i internationale naturbeskyttelsesområder ændres kravet fra et krav vedrørende merdeposition til et krav vedrørende totaldeposition. Aftalen indebærer også, at reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ændres således, at den maksimale totalbelastning på

ammoniakfølsomme naturtyper i internationale naturbeskyttelsesområder fastsættes til 0,2-0,7 kg N/ha pr. år afhængig af antallet af husdyrbrug således, at der skabes et ensartet administrationsgrundlag i forbindelse med miljøgodkendelsen af husdyrbrug. Hvis f.eks. et husdyrbrug i bufferzone II med den nuværende husdyrproduktion medfører en deposition på 2 kg N/ha pr. år på et nærliggende beskyttet naturområde, må totaldepositionen i ansøgt drift med de nuværende regler være 2,3-2,7 kg N/ha pr. år afhængig af antal husdyrbrug i nærheden. Med lovforslaget og opfølgningen heraf i overensstemmelse med Aftale om Grøn Vækst må totaldepositionen i ansøgt drift højst være 0,2-0,7 kg N/ha. vedrørende de aftalte krav for forskellige typer ammoniakfølsomme naturtyper uden for de internationale naturbeskyttelsesområder, se efterfølgende skema.

For at gennemføre Aftale om Grøn Vækst er det nødvendigt at ændre lovens definition af de beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper og opdele de beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper i tre kategorier.

Den første kategori er ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder. De naturtyper som er omfattet af denne kategori, er angivet i bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser. Kategorien omfatter hovedparten af de nuværende § 7 områder samt andre ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder, som ikke i første omgang blev omfattet af husdyrgodkendelsesloven.

Den anden kategori er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder, som hidtil har været omfattet af de nuværende § 7-områder. Dette omfatter primært heder og overdrev beliggende uden for internationale beskyttelsesområder.

Det foreslås, at ministeren fastsætter, hvilke naturtyper der er omfattet af de to kategorier, således at det er muligt at tilpasse de beskyttede naturtyper i forhold til ny viden. Det foreslås endvidere, at kommunalbestyrelsen skal vurdere totalbelastningen fra et husdyrbrug af disse naturtyper i forbindelse med stillingtagen til ansøgninger om etablering, ændring og udvidelse.

De naturtyper, som på baggrund af den eksisterende viden er påtænkt beskyttet i forhold til de to kategorier, er angivet i bemærkningerne til § 1, nr. 1. Dette omfatter for den første kategori hovedparten af de nuværende § 7-områder samt andre ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder, som ikke i første omgang blev omfattet af husdyrgodkendelsesloven. For den anden kategori omfatter det naturtyper, som hidtil har været omfattet af de nuværende § 7-områder.

Det foreslås, at det ved udformningen af reglerne vil blive præciseret, at man kan overskride grænserne for totalbelastning af ammoniak ved renovering af staldanlægget, som har til formål at fremme dyrevelfærd, såfremt disse ændringer ikke er koblet til en udvidelse eller væsentlig ændring af husdyrproduktionen.

Den tredje kategori er ammoniakfølsomme naturtyper og ammoniakfølsomme skove, der ikke er omfattet af de to forrige kategorier, men som kommunalbestyrelsen vurderer skal være omfattet af en beskyttelse i forhold til ammoniakpåvirkningen fra nærliggende husdyrbrug. Kommunalbestyrelsen skal konkret vurdere, om der er yderligere ammoniakfølsomme naturtyper

omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller ammoniakfølsomme skove i nærheden af et ansøgt husdyrbrug, som kan blive påvirket af ammoniak herfra. Det foreslås, at det kommunale skøn indsnævres og der udarbejdes statslige retningslinjer, som sikrer, at kommunerne for disse naturområder skal følge et krav om maksimal merbelastning på 1,0 kg N/ha pr. år eller mere.

Det forudsættes, at kommunen skal vurdere merudledningen til disse områder, i forbindelse med stillingtagen til ansøgninger om etablering, ændring og udvidelse, når der er tale om særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Ministeren får mulighed for nærmere at definere, i hvilke tilfælde der er tale om sådanne særlige beskyttelsesinteresser.

Nedenstående tabel viser de kategorier af ammoniakfølsomme naturtyper og naturområder samt det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i Aftale om Grøn Vækst, i forhold til ammoniakpåvirkningen fra nærliggende husdyrbrug.

Naturtyper ifølge Aftale om Grøn Vækst	Nuværende beskyttelsesniveau	Beskyttelsesniveau ifølge Aftale om Grøn Vækst
Ammoniakfølsom Natura 2000 natur, som er § 7 område med gældende regler.	Max. mer deposition på 0,3-0,7 kg N/ha pr. år i bufferzone II og ingen meremission i bufferzone I.	Kategori 1 Max. total deposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*: 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug
Ammoniakfølsom Natura 2000 natur, som ikke er §7-område med gældende regler	Ingen centralt fastlagt regulering. Yderligere skøn foretages af kommunen.	
Ikke Natura 2000 natur, som er § 7-område efter gældende regler	Max. mer deposition på 0,3-0,7 kg N/ha pr. år i bufferzone II og ingen meremission i bufferzone I.	Kategori 2 Max. total deposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Øvrige naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller skove, som kommunalbestyrelsen vurderer, skal beskyttes i forhold til ammoniakpåvirkning fra nærliggende husdyrbrug	Ingen centralt fastlagt regulering. Yderligere skøn foretages af kommunen.	Kategori 3 Max. mer deposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan dog fastsætte et mere lempet krav > 1,0 kg N/ha pr. år

*Det vil blive fastsat i bekendtgørelse, hvorledes antallet af husdyrbrug i nærheden skal defineres. Pga. liberaliseringen af landbrugsloven og den derved fjernede bufferzone II er der behov for en ny definition.

Det foreslås yderligere, at der etableres en forbudszone mod etablering, udvidelse eller ændring af anlæg for mere end 15 dyreenheder i en afstand på 50 m fra anlægget til de ammoniakfølsomme naturtyper. Dette gælder for alle tre kategorier. Forbudszonen skal ses på den baggrund, at det ikke vurderes muligt at udarbejde troværdige ammoniakspredningsmodeller indenfor 50 m, og at der må antages at forekomme en ikke ubetydelig ammoniakpåvirkning indenfor den nævnte afstand.

Det skal bemærkes, at ændringen betyder, at ammoniakdepositionen skal vurderes for alle husdyrbrug på et ensartet grundlag og ikke kun på husdyrbrug i bufferzonerne. De hidtidige bufferzoner med differentierede krav bortfalder derved. Dette får bl.a. konsekvenser i den nuværende bufferzone I, hvor kravet om ”ingen meremission” i en afstand på op til 300 meter erstattes af en 50 meter forbudszone mod enhver form for etablering, udvidelse eller ændring. Dette betyder, at det med det foreslåede bliver muligt at etablere eller udvide husdyrproduktionen i en afstand af 50-300 meter fra beskyttede naturområder, så længe totaldepositionen ikke overskrider de fastsatte grænser. Det vil herved blive muligt at etablere mindre husdyrhold eksempelvis bestående af ammekøer eller får, hvilket kan være hensigtsmæssigt i forhold til naturplejen af de beskyttede naturområder. I forhold til eksisterende store husdyrbrug vil ændringen som regel være en skærpelse, idet godkendelsespligtige ændringer og udvidelser i mange tilfælde betyder, at ammoniakemissionen skal reduceres betydeligt i forhold til eksisterende drift frem for ”kun” at være uændret.

Fjernelsen af bufferzonerne skal ses i lyset af liberaliseringen af landbrugsloven. Når der ikke længere er en grænse for husdyrproduktionens størrelse, er det ikke muligt at begrænse kravet til en vurdering af ammoniakdepositionen til en afstand af 1.000 meter til beskyttede naturområder.

Det foreslås, at ministeren bemyndiges til at fastsætte, hvilke naturtyper og naturområder, der skal være omfattet af beskyttelsen samt den tilladte belastning, således at det er muligt at tilpasse de beskyttede naturtyper og beskyttelsesniveauet i forhold til ny viden. De naturtyper og naturområder, som på baggrund af den eksisterende viden er påtænkt beskyttet i forhold til de forskellige kategorier, er angivet i bemærkningerne til § 1, nr. 1.

Den foreslåede regulering vil samlet set være mere i overensstemmelse med forpligtelserne efter habitatdirektivet, herunder de kommende Natura 2000-planer og dermed bidrage til at opfylde naturplanens bevaringsmålsætning for at opnå direktivets krav om gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, der er omfattet af direktivet. Den foreslåede skærpelse af ammoniakudledningen i forhold til § 7-områderne vil forenkle kommunernes sagsbehandling, idet der normalt ikke vil være et behov for at udarbejde individuelle beregninger af, hvorvidt etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug på mere en 15 dyreenheder i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Såfremt kommunen vurderer, at det undtagelsesvist ikke er tilstrækkeligt med de fastsatte beskyttelsesniveauer for at undgå væsentlige miljøpåvirkninger af ammoniakfølsomme naturområder, skal kommunen meddele afslag på ansøgningen, hvis den nærmere konsekvensvurdering viser, at det ikke kan udelukkes, at det ansøgte vil skade et Natura 2000-område.

2.2. Afstandskrav for etablering af gyllebeholdere

2.2.1. Gældende ret

Det er i dag ikke tilladt at placere stalde og lignende indretninger, herunder gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg inden for de i loven angivne afstande, jf. lovens § 8. Reglerne herom er både begrundet miljømæssigt og hygiejnemæssigt. Der er ikke tale om absolutte forbudsregler, idet der i visse tilfælde kan meddeles dispensation fra afstandene, hvis der kan fastsættes vilkår, der kan

tilgodese et tilfredsstillende beskyttelsesniveau, jf. lovens § 9. Afstandskravet til vandløb (herunder dræn) og søer er 15 m, jf. § 8. stk. 1, nr. 3.

2.2.2. Lovforslaget

Det foreslås, at der indføres regler om et afstandskrav på 100 m til åbne vandløb og søer for beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning, samt at det ikke skal være muligt at dispensere fra afstandskravet. Forslaget er et led i udmøntningen af aftale af april 2008 mellem regeringen, Dansk Folkeparti og det Radikale Venstre om bl.a. etablering af barrierer omkring gyllebeholdere.

2.3. Administrative justeringer m.v.

2.3.1. Gældende ret

Kommunalbestyrelsen fremsender ifølge lovens § 55, stk. 4, udkast til afgørelse til naboer og andre berørte samt til andre, som har anmodet herom med oplysning om, at der er 6 ugers frist til at kommentere udkastet. Samtidig med fremsendelsen informerer kommunalbestyrelsen om supplerende oplysninger til ansøgningen og andre oplysninger af relevans for afgørelsen, der er modtaget efter den indledende offentlige annoncering.

2.3.2. Lovforslaget

Der foreslås en mindre justering af offentlighedsreglerne for sager, som er omfattet af lovens § 12, stk. 2, samt for andre sager, hvor det ansøgte kan medføre en væsentlig virkning på miljøet. Reglerne foreslås ændret således, at kommunerne kan vælge i stedet at sende en kort orientering til naboer og andre berørte i stedet for det ofte meget omfattende udkast til afgørelse. Af denne orientering skal det bl.a. fremgå, hvordan de kan få udkastet til afgørelse at se. Det vil f.eks. kunne være ved en henvisning til kommunens hjemmeside samt orientering om, at de interesserede kan bede kommunen om at få tilsendt udkastet til afgørelse. Borgere og organisationer der allerede har meddelt, at de ønsker at få tilsendt udkast til afgørelse skal dog fortsat have hele udkastet tilsendt. Årsagen til ændringen er for det første, at en fyldestgørende orientering vil give de berørte et bedre overblik over sagen. For det andet, at de nuværende bestemmelser betyder, at der udsendes en betydelig mængde udkast til afgørelse i papirform, og der bruges ligeledes betydelige ressourcer på at fremstille komplette udkast til afgørelser, og det er meget usikkert hvorvidt modtagerne er interesserede i det komplette udkast.

Herudover foreslås visse mindre præciseringer og rettelser af fejl i den nuværende lovtekst.

3. Lovens økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

3.1. Ammoniak

Loven vil medføre lettelse i form af mere enkle og klare rammer for vurderinger vedrørende ammoniak.

Vedrørende ammoniakreguleringen vil et statsligt fastlagt beskyttelsesniveau for maksimal totaldeposition af ammoniak være en lettelse, idet dette skal ses i forhold til, at kommunerne alternativt skal regulere ammoniakbelastninger fra husdyrbrugene på baggrund af 246 delplaner for Natura 2000-områderne. Det vurderes at ville medføre betydeligt mere administration for

kommunerne og forlænge sagsbehandlingstiderne, hvis der i stedet for nye, centralt fastsatte, skærpede specifikke ammoniakkrav fastsættes individuelle ammoniakkrav i forhold til hvert enkelt Natura 2000-område.

De nye krav om maksimal totaldeposition vil desuden være lettere at administrere for kommunerne end de hidtidige krav baseret på merbelastningen. Dette skyldes, at miljøvurderingerne udelukkende skal baseres på den ansøgte drift, hvor der med de nuværende regler om merbelastning er behov for en miljøbeskrivelse af både før-situationen og den ansøgte drift.

Udover reglerne, der gælder i forhold til naturområderne omfattet af lovens § 7, er der i dag krav om en konkret vurdering i forhold til øvrige naturområder f.eks. områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Dette krav bliver håndteret meget forskelligt i de forskellige kommuner, og vurderingerne er meget ressourcekrævende. Lovforslagets § 7, stk. 1, nr. 3 og § 21, stk. 2, medfører, at kommunerne fortsat skal foretage vurderingen for disse områder, men det er tanken, at ministeren kan fastsætte nærmere regler herfor, jf. afsnit 2.1.2. I Grøn Vækst aftalen er der for disse områder aftalt et beskyttelsesniveau, hvilket vil blive fastsat nærmere i en bekendtgørelse. Herved lettes kommunernes administration.

3.2. Afstandskrav for etablering af gyllebeholdere

Forbud mod etablering af gyllebeholdere indenfor 100 m til vandløb og søer vil ikke få økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige. Der vil ikke være mulighed for at meddele dispensation fra afstandskravet.

3.3. Administrative justeringer m.v.

Med det foreslåede vil der ske en ressourcebesparelse i forhold til at producere og udsende udkast til afgørelse, idet kommunen kan nøjes med at udsende en fyldestgørende orientering.

4. Lovens økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

4.1. Ammoniak

Et statsligt fastlagt beskyttelsesniveau for maksimal totaldeposition af ammoniak vil være en lettelse for erhvervet, idet dette skal ses i forhold til, at kommunerne alternativt skal regulere ammoniakbelastninger fra husdyrbrugene på baggrund af 246 delplaner for Natura 2000-områderne. Dette vurderes at ville medføre betydeligt mere administration for kommunerne og forlænge sagsbehandlingstiderne end den mere ensartede administration, som følger af lovforslaget. Dertil kommer, at en hurtigere og mere effektiv sagsbehandling i kommunerne i sig selv har positive økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervet.

Det vurderes at ca. 360 husdyrbrug reelt vil blive berørt af de skærpede krav, således de i forbindelse med en miljøgodkendelse skal fastsætte yderligere virkemidler eller ændre placeringen af en evt. udvidelse. De samlede omkostninger er vurderet til ca. 24 mio. kr årligt. Hvis alternativt ammoniakbelastningen fra husdyrbrug skulle reguleres efter 246 delplaner vil disse ca. 360 husdyrbrug dog alligevel i stor udstrækning blive mødt med krav til yderligere virkemidler eller ændret placering. De samlede økonomiske konsekvenser vurderes derfor meget begrænsede for erhvervet.

De samlede administrative og økonomiske konsekvenser vurderes derfor samlet set tæt på 0.

4.2. Afstandskrav for etablering af gyllebeholdere

Et krav om afstand på 100 m til vandløb og søer ved etablering af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning forventes at få positive økonomiske konsekvenser for erhvervet, idet kravet forebygger uheld, der i sig selv medfører væsentlige omkostninger for erhvervet til oprydning og retablering.

4.3. Administrative justeringer m.v.

Ændringen har ikke økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. De administrative konsekvenser for borgere

Kommunen har efter gældende ret en pligt til at fremsende det udkast til afgørelse til naboer og andre berørte. Med det foreslåede vil kommunen i stedet kunne fremsende en orientering om udkast til afgørelse. Med det foreslåede vil naboer og andre berørte få en mere overskuelig fremstilling af et ellers meget omfattende materiale. Det skal understreges, at naboer og andre berørte fortsat kan rekvirere udkast til afgørelse.

6. De miljømæssige konsekvenser

De miljømæssige konsekvenser af en skærpelse af ammoniakreguleringen er positive, da lovforslaget og regler udstedt i medfør heraf vil bidrage til en øget beskyttelse af ammoniakfølsom natur i Natura 2000-områderne og dermed bidrage til opfyldelse af bevaringsmålsætningerne for disse områder. Dette understøttes yderligere af beslutningen i medfør af Grøn Vækst-aftalen om at skærpe det generelle ammoniakreduktionskrav, og dermed sikre en fortsat reduktion i ammoniakemissionen fra alle nye staldanlæg.

Det må generelt betragtes som en miljømæssig fordel, at det ikke fremover vil være muligt at etablere beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning indenfor 100 m til vandløb og søer.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder bestemmelser, der understøtter overholdelsen af dele af Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle (EF-fuglebeskyttelsesdirektivet) med senere ændringer, Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EF-habitatdirektivet) med senere ændringer.

Fremsendelse af orientering af udkast til afgørelse frem for det samlede udkast til afgørelse vurderes at være i overensstemmelse med VVM- og IPPC-direktivernes regler om inddragelse af offentligheden. Regelændringen har således ikke til formål at afskære naboer og andre berørte fra at rekvirere udkastet til afgørelse.

Lovforslaget indeholder ikke i øvrigt EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og interesseorganisationer

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen, idet mistede indtægter fra brugerbetaling svarer til det lavere tidsforbrug ved en mere enkel sagsbehandling.	Ingen
Administrative konsekvenser for stat kommuner og regioner	Samlet positive gennem forenkling af regulering	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Samlet positive som følge af færre udgifter til brugerbetaling og til udarbejdelse af ansøgninger som følge af forenklinger samt en hurtigere sagsbehandling.	Ingen, da en regulering af ammoniakemissionen gennem krav som følge af 246 Natura 2000-planer samlet set må antages, at have medført større udgifter for erhvervet.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Samlet positive gennem forenkling af regulering	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Positive. Lovforslaget vil bidrage til en øget beskyttelse af ammoniakfølsom natur i Natura 2000-områderne og dermed bidrage til opfyldelse af målsætningerne for disse områder. Et øget afstandskrav på 100 m til vandløb og søer vil medvirke til forebyggelse af forurening af vandløb og søer, og har dermed positive miljømæssige konsekvenser.	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder bestemmelser, der understøtter overholdelsen af dele af Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle (EF-fuglebeskyttelsesdirektivet) med senere ændringer og Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EF-habitatdirektivet) med senere ændringer.	
	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Forslaget er en udmøntning af ”Aftale om Grøn Vækst” vedrørende den specifikke ammoniakregulering.

De foreslåede stk. 1 og 2 erstatter de gældende stk. 1-3.

Reglen i stk. 1 er en forbudsregel mod etablering, udvidelse eller ændring af anlæg i en afstand på 50 m til den ammoniakfølsomme natur, der er omfattet af bestemmelsens nr. 1, 2 og 3. Forbuddet gælder for husdyrbrug, der ved etablering, udvidelse eller ændring er eller bliver større end 15 dyreenheder. Det fremgår af bestemmelsen, at anlæg med ammoniakemissioner, det vil i denne sammenhænge sige stald- og opbevaringsanlæg for husdyrgødning, ikke må ligge helt eller delvis inden for forbudszonen.

Afgrænsningen af den ammoniakfølsomme natur og opdelingen heraf i 3 kategorier har desuden betydning for den vurdering, der skal foretages af ansøgninger om etablering, udvidelse og ændring af husdyrbrug uden for 50 m-zonen, jf. den foreslåede nyaffattelse af § 21 (forslagets § 1, nr. 7) og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede stk. 2 bemyndiger ministeren til at fastsætte, hvilke naturtyper der er omfattet af § 7, stk. 1, nr. 1 og 2.

De internationale naturbeskyttelsesområder nævnt i det foreslåede § 7, stk. 1, nr. 1, er en fælles betegnelse for EF-habitatområder og EF-fuglebeskyttelsesområder samt Ramsar-områder, mens Natura 2000-områder er fællesbetegnelsen for EF-habitatområder og EF-fuglebeskyttelsesområder udpeget efter miljømålsloven.

De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af nr. 1, vil blive afgrænset til Natura 2000-naturtyper, som er kortlagte. Det drejer sig om følgende naturtyper uanset størrelse: 2130 Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværdklit), 2140 Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede), 3110 Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer), 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden, 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger, 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks 3160 Brunvandede søer og vandhuller, 4010 Våd hede, 4030 Tør hede, 6120 Tør overdrev på kalkholdigt sand, 6210 Kalkoverdrev, 6230 Surt overdrev, 7110 Aktiv højmoser, 7120 Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse, 7140 Hængesæk, 7150 Tørvelavning, 7210 Avneknippemose, 7220 Kildevæld, 7320 Riggær, 9110 Bøgeskov på morbund uden kristtorn, 9120 Bøgeskov på morbund med kristtorn, 9130 Bøgeskov på muldbund, 9150 Bøgeskov på kalkbund, 9160 Egeskov og blandskov på mere eller mindre rig jordbund, 9170 Vinteregeskove i østlige

(subkontinentale) egne, 9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund, 91D0 Skovbevoksede tørvemoser og 91E0 Elle- og akseskove ved vandløb, søer og væld. 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks omfattes i det omfang, de udpeges som ammoniakfølsomme. Derudover vil nr. 1 omfatte heder og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, dvs. større end 2.500 m². I det omfang, at disse naturtyper grænser op til hinanden eller ligger i en mosaik, beregnes størrelsen ud fra det samlede areal i overensstemmelse med reglerne i naturbeskyttelsesloven.

§ 7, stk. 1, nr. 2 omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det er tanken, at ministeren fastsætter, at de naturtyper, der foreløbig skal omfattes, er de naturtyper, som er omfattet af den gældende § 7 uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Som hidtil er det tanken, at der ved beregningen af, hvorvidt en hede henholdsvis et overdrev har en størrelse, der bevirker, at det pågældende areal er omfattet af bestemmelsen, er det alene naturtypen hede henholdsvis overdrev, der indgår. Arealer med andre naturtyper, der ligger inden for eller umiddelbart grænser op til en hede eller et overdrev indgår ikke i arealberegningen. Det vil sige, at bestemmelsen vil omfatte heder, der i sig selv er større end 10 ha og overdrev, der i sig selv er større end 2,5 ha. Det følger endvidere af henvisningen til naturbeskyttelseslovens § 3, at det er den faktiske naturtilstand, der er afgørende.

§ 7, stk. 1, nr. 3, omfatter øvrige ammoniakfølsomme naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove. Det foreslås, at kommunalbestyrelsen konkret skal vurdere, om der er sådanne ammoniakfølsomme naturområder i nærheden af et ansøgt husdyrbrug, som kan blive påvirket af ammoniak herfra. For områder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, kan der være naturtyper, der i forvejen lovligt må tilføres kvælstofgødning. Vurdering af disse arealer vil tage udgangspunkt i, at arealerne i forvejen tilføres kvælstof. Det vil eksempelvis kunne gælde i forhold til ferske enge.

Det forudsættes, at kommunen skal vurdere merudledningen til områder omfattet af § 7, stk. 1, nr. 3, i forbindelse med stillingtagen til ansøgninger om etablering, ændring og udvidelse, når der er tale om særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Ministeren kan nærmere fastlægge, hvornår der er tale om særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser, ved fastlæggelse af særlige naturtyper, der kan omfattes af beskyttelsen samt stille krav om, at regionale og lokale beskyttelsesinteresser skal fremgå nærmere af den kommunale planlægning.

Det foreslåede stk. 4 erstatter det nuværende stk. 4. For så vidt angår oplysning om placering og udstrækning af områder omfattet af § 7, stk. 1, nr. 3, skal kommunen oplyse om områderne efter de retningslinjer, som følger af de nærmere bestemmelser fastlagt af ministeren efter § 7, stk. 3. Kommunens vurdering af hvorvidt et område er omfattet af § 7, stk. 1, nr. 3, skal der ud over være i overensstemmelse med den kommunale planlægning.

Det foreslåede stk. 5 svarer det nuværende stk. 5 med de ændringer, der følger af de foreslåede ændringer af § 7 i øvrigt.

Til nr. 2 og 3

Der foreslås indført et afstandskrav på 100 m til åbne vandløb og søer for beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning.

Det foreslåede nye afstandskrav for beholdere til flydende husdyrgødning erstatter det nuværende afstandskrav på 15 m i § 8, stk. 1, nr. 3. Dette gælder dog kun i forhold til åbne vandløb og søer. I forhold til dræn vil der fortsat gælde et afstandskrav på 15 m også i forhold til beholdere til flydende husdyrgødning.

Til nr. 4

Det foreslås endvidere, at der i modsætning til de eksisterende afstandskrav, ikke skal kunne meddeles dispensation efter § 9 for afstandskravet på 100 m til åbne vandløb og søer for beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning.

Til nr. 5

Den foreslåede ændring er en rettelse af en sproglig fejl.

Til nr. 6

Forslaget er en tydeliggørelse af lovens § 17, stk. 3, hvorefter tilladelse eller godkendelse under visse omstændigheder er uforuden. Med det foreslåede bortfalder ordet: "herunder" i § 17, stk. 3. Ordet bortfalder, idet det ikke er meningen med bestemmelsen, at den skal henvise til de forrige stykker, og ordet derfor er misvisende og overflødig.

Bestemmelsen er hidtil anvendt til at indføre en anmeldeordning for halmlade, maskinhal, kornsilo eller malkeanlæg, der således i dag er undtaget fra godkendelsespligt.

Det er fremover ligeledes tanken at lade en anmeldeordning træde i stedet for tilladelse eller godkendelse i forbindelse med etablering, udvidelse eller ændring af gødningsopbevaringsanlæg eller ensilagepladser. Gødningsopbevaringsanlæg og ensilagepladser vil kunne omfattes af en anmeldeordning, hvis etablering, udvidelse eller ændring vil finde sted i umiddelbar tilknytning til ejendommens nuværende bebyggelsesarealer, og ved sikring af, at bygningshøjde og volumen ikke overstiger nærmere fastsatte grænser, samt at der anvendes sædvanlige bygningsmaterialer. Der er endvidere tanken, at etablere anmeldeordning, der giver mulighed for at foretage bygningsmæssige ændringer som følge af nye dyrevelfærdskrav uden krav om tilladelse eller godkendelse efter loven uden en samtidig produktionsudvidelse eller anden ændring af husdyrholdet. Dyrevelfærdsmæssige ændringer vil alene kunne foretages under forudsætning af, at en række miljømæssige krav er overholdt. Endvidere er det tanken at undtage visse ændringer, der ikke indebærer flere dyreenheder fra godkendelsespligt.

Det skal gøres opmærksom på, at hjemlen til at undtage fra pligten til at få en tilladelse eller godkendelse fortsat kan anvendes i andre situationer end de ovenfor nævnte, såfremt betingelserne herfor er opfyldt.

Anmeldeordninger med hjemmel i § 17, stk. 3, skal udarbejdes i overensstemmelse med gældende EU-retlige forpligtigelser.

Til nr. 7

Den gældende § 21 indeholder sammen med den gældende § 25 krav til kommunalbestyrelsens vurdering af depositionen af ammoniak til de naturtyper, der er angivet i lovens § 7 i forbindelse med ansøgning om tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter § 11 eller § 12.

Efter de gældende regler skal man inden for bufferzone I sikre sig, at der ikke sker øget ammoniakfordampning fra det samlede anlæg, jf. § 21, og inden for bufferzone II foretage en vurdering af merdepositionen af ammoniak fra stald og lager, jf. § 25.

Ovennævnte bestemmelser er suppleret af, at kommunen ved en konkret vurdering kan lade andre ammoniakfølsomme naturområder end § 7-områderne omfatte af beskyttelsen, jf. lovens § 29, der er udmøntet gennem husdyrgodkendelses-bekendtgørelsens bilag 4.

Det foreslås, at der i forhold til de naturtyper, der omfattes af det foreslåede § 7, stk. 1, nr. 1 og 2, skal foretages en vurdering af totaldepositionen af ammoniak fra det samlede anlæg. I forhold til de naturtyper, der er omfattet af § 7, stk. 1, nr. 3, foreslås det, at kommunalbestyrelsen skal vurdere merdepositionen af ammoniak fra det samlede anlæg.

Det er tanken, at ministeren med hjemmel i den gældende bestemmelse i 34, stk. 2, fastsætter regler om beskyttelsesniveauet, herunder hvad der er væsentlige virkninger på miljøet. Med hensyn til indholdet af de påtænkte regler henvises til afsnit 2.1.2. i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås endvidere som et led i udmøntningen af Aftale om Grøn Vækst, at ministeren vil fastsætte, at grænsen for depositionen skal overholdes i det punkt i de beskyttede naturområder, som vil få den største deposition fra husdyrbrugets stald- og opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte vil skade et Natura 2000-område, skal kommunen meddele afslag.

Til nr. 8

Den nuværende bestemmelse vedrører kommunalbestyrelsens pligt til vurdering af ammoniakdeposition i bufferzone II. Bestemmelsen foreslås ophævet, idet bufferzonerne ophæves. Med det foreslåede vil reguleringen af kommunalbestyrelsens vurdering findes i husdyrlovens § 21, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 7, og de regler om beskyttelsesniveauet, herunder hvad der er væsentlige virkninger på miljøet, der fastsættes med hjemmel i lovens § 34, stk. 2.

Til nr. 9

Lovens § 27 vedrører kommunens pligt til, at husdyrbruget skal drives og indrettes på en sådan måde, at kravene i lovens § 19 opfyldes. Det er i stk. 1, nr. 2, fastsat, at kommunalbestyrelsen under hensyntagen til husdyrbrugets beliggenhed skal fastsætte vilkår, der sikrer, at der ikke sker øget ammoniakfordampning fra det samlede anlæg. Da reguleringsmåden foreslås ændret til princippet om totaldeposition er bestemmelsen om fastsættelse af vilkår vedrørende merdeposition forældet, og på denne baggrund foreslås kravet ophævet.

Det foreslås i stedet, at kommunalbestyrelsen under hensyntagen til husdyrbrugets beliggenhed skal fastsætte vilkår om, at ammoniakdepositionen er i overensstemmelse med reglerne fastsat efter § 34, stk. 2.

Til nr. 10

Den nuværende bestemmelse i § 29 giver bl.a. kommunalbestyrelsen en pligt til at sikre, at der ikke sker en merdeposition af ammoniak fra stald og lager. Med det foreslåede princip om totaldeposition vil bestemmelsen i stk. 1, nr. 1, om merdeposition være misvisende, hvorfor bestemmelsen med lovforslaget bør bortfalde, jf. lovforslagets specielle bemærkninger til § 1, nr. 8.

Til nr. 11

Ved en fejl er lovens § 55, stk. 1, formuleret, så den omfatter tilfælde hvor kommunalbestyrelsen finder, at en tilladelse eller godkendelse ikke vil medføre en miljøpåvirkning. Det foreslås, at ordet "væsentlig" indsættes, så den – som det oprindeligt var tilsigtet – omfatter de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen finder, at en tilladelse eller godkendelse ikke vil medføre en væsentlig miljøpåvirkning, og dermed ikke er omfattet af krav om VVM-vurdering i medfør af VVM-direktivet.

Til nr. 12

Lovforslaget indeholder et forslag til ændring af offentlighedsreglerne for sager, som er omfattet af lovens § 12, stk. 2, samt andre sager, hvor det ansøgte kan medføre en væsentlig virkning på miljøet. Det foreslås, at kommunerne i stedet for den nuværende meget omfattende orientering af naboer og andre berørte ved udsendelse af udkast til afgørelse kan vælge en kortere orientering. Af orienteringen skal det bl.a. fremgå, hvor udkast til afgørelse kan rekvireres.

Det følger af § 55, stk. 3, nr. 6, at det skal fremgå af kommunens annoncering af ansøgningen, at enhver kan anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse, når det foreligger. Såfremt borgere, organisationer eller andre har anmodet herom, vil en orientering ikke være tilstrækkelig. Forslaget medfører, at kommunen er forpligtet til at sende udkast til afgørelse til disse.

Det tilsigtes fortsat, at ministeren med hjemmel i § 55, stk. 9, kan fastsætte nærmere regler for offentlighedens inddragelse.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. august 2010. Det foreslås desuden, at ansøgninger modtaget før lovens ikrafttræden behandles efter de hidtil gældende regler.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 7. Etablering af anlæg for mere end 15 dyreenheder er ikke tilladt, hvis anlægger ligger helt eller delvis inden for, eller der er mindre end 300 m fra anlægget til følgende beskyttede naturtyper:

- 1) Højmose.
- 2) Lobeliesø.
- 3) Hede større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.
- 4) Overdrev større end 2, 5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.
- 5) Hede, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.
- 6) Overdrev, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.
- 7) Ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale

Lovforslaget
§ 1

I lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, som ændret ved § 5 i lov nr. 507 af den 17. juni 2008, § 9 i lov nr. 508 af 17. juni 2008, § 28 i lov nr. 1336 af 19. december 2008 og § 11 i lov nr. 514 af 12. juni 2009, foretages følgende ændringer:

§ 7. Etablering, udvidelse og ændring af anlæg, der er eller derved bliver større end 15 dyreenheder er ikke tilladt, hvis anlægget ligger helt eller delvist inden for, eller der er mindre end 50 m fra anlægget til:

- 1) Nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder,
- 2) nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder, eller
- 3) øvrige ammoniakfølsomme naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove, som kommunalbestyrelsen vurderer, skal omfattes af beskyttelsen.

Stk. 2. Ministeren fastsætter regler om, hvilke naturtyper der er omfattet af stk. 1, nr. 1 og 2.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om, hvilke naturtyper der er omfattet af stk. 1, nr. 3 og om kommunalbestyrelsens oplysningspligt efter stk. 4 for så vidt angår stk. 1, nr. 3.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen giver efter anmodning fra offentlige myndigheder og berørte ejere eller brugere oplysning om placeringen og udstrækningen af de områder, der er omfattet af stk. 1.

Stk. 5. Ministeren kan for nærmere specificerede

naturbeskyttelsesområder.

Stk. 2. Bestemmelserne i stk. 1 gælder tillige for udvidelser og ændring af husdyrbrug, der er eller derved bliver større end 15 dyreenheder, hvis udvidelsen eller ændringen medfører forøget ammoniakfordampning fra anlægget.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte regler om, hvilke søer der er omfattet af stk. 1, nr. 7.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen giver efter anmodning fra offentlige myndigheder berørte ejere eller brugere oplysning om placeringen og udstrækningen af de i stk. 1 nævnte naturtyper og bufferzoner.

Stk. 5 Miljøministeren kan for nærmere specificerede dyrearter fastsætte regler om, at der gælder lavere grænser end den i stk. 1 fastsatte minimumsgrænse på 15 dyreenheder for etablering af husdyrbrug og den i stk. 2 fastsatte grænse for udvidelse og ændring, som medfører forøget ammoniakfordampning

§ 8. Stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg for husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder må ikke etableres inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til ikke-almene vandforsyningsanlæg.
- 2) 50 m til almene vandforsyningsanlæg.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer.
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 7) 30 m til naboskel.

§ 11

Stk. 2. Husdyrbrug omfattet af stk. 1 må ikke etableres uden kommunalbestyrelsens forudgående godkendelse. En udvidelse eller ændring af et husdyrbrug, der medfører

dyrearter fastsætte en minimumsgrænse, der er lavere end den i stk. 1 nævnte grænse på 15 dyreenheder.

§ 8. Stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg for husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder må ikke etableres inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til ikke-almene vandforsyningsanlæg.
- 2) 50 m til almene vandforsyningsanlæg.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer, jf. dog nr. 8.
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 7) 30 m til naboskel.
- 8) For beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning: 100 m til åbne vandløb og søer, jf. dog § 9, stk. 4.

§ 9

Stk. 4. Der kan ikke meddeles dispensation til § 8, stk. 1, nr. 8.

§ 11

Stk. 2. Husdyrbrug omfattet af stk. 1 må ikke etableres uden kommunalbestyrelsens forudgående godkendelse. En udvidelse eller ændring af et husdyrbrug, der medfører

overskridelse af den i stk. 1 fastsatte grænse, må ikke heller ikke påbegyndes uden kommunalbestyrelsens forudgående godkendelse af det samlede husdyrbrug.

§ 17

Stk. 3. Miljøministeren kan herunder fastsætte regler om, at tilladelse eller godkendelse i visse tilfælde er uforholdsmæssig. Ministeren kan i den forbindelse fastsætte regler om, at en anmeldelsesordning træder i stedet for en tilladelse eller godkendelse.

§ 21. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om tilladelse efter § 10 eller en godkendelse efter § 11 eller § 12 sikre sig, at der ikke sker øget ammoniakfordampning fra det samlede anlæg, hvis et anlæg, der helt eller delvis ligger inden for eller mindre end 300 m fra de i § 7 nævnte naturtyper, ønskes udvidet eller ændret.

§ 25. Kommunalbestyrelsen skal ved en ansøgning om godkendelse efter § 11 eller § 12 vurdere merdepositionen af ammoniak fra stald og lager, hvis en ansøgt etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug ligger i en afstand fra 300 til 1000 m fra naturtyper, fra hvilke der gælder et afstandskrav efter § 7.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler om, hvilken merdeposition der vurderes at kunne have en væsentlig virkning på miljøet.

§ 27. En tilladelse efter § 10 og en godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16 skal indeholde vilkår, der sikrer, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at kravene i § 19 opfyldes. Kommunalbestyrelsen skal under hensyntagen til husdyrbrugets beliggenhed fastsætte vilkår, der sikrer,

- 1) at eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue-, og lysgener, affaldsproduktion m.v.), jf. § 20, begrænses,

overskridelse af den i stk. 1 fastsatte grænse, må heller ikke påbegyndes uden kommunalbestyrelsens forudgående godkendelse af det samlede husdyrbrug.

§ 17

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at tilladelse eller godkendelse i visse tilfælde er uforholdsmæssig. Ministeren kan i den forbindelse fastsætte regler om, at en anmeldelsesordning træder i stedet for en tilladelse eller godkendelse.

§ 21. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter § 11 eller § 12 vurdere totaldepositionen af ammoniak fra det samlede anlæg i forhold til de naturtyper, der er omfattet af § 7, stk. 1, nr. 1 og 2.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter § 11 eller § 12 vurdere merdepositionen af ammoniak fra det samlede anlæg i forhold til de naturtyper, der er omfattet af § 7, stk. 1, nr. 3.

Ophæves.

§ 27. En tilladelse efter § 10 og en godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16 skal indeholde vilkår, der sikrer, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at kravene i § 19 opfyldes. Kommunalbestyrelsen skal under hensyntagen til husdyrbrugets beliggenhed fastsætte vilkår, der sikrer,

- 1) at eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue-, og lysgener, affaldsproduktion m.v.), jf. § 20, begrænses, og

- 2) at der ikke sker en øget ammoniakfordampning fra det samlede anlæg, jf. § 21, og
- 3) at den ansøgte etablering sker under hensyntagen til de landskabelige værdier, jf. § 22.

§ 29. En godkendelse efter § 11 eller § 12 skal ud over de i § 27 nævnte vilkår indeholde vilkår, som sikrer,

- 1) at merdepositionen af ammoniak fra stald og lager, jf. § 25, begrænses, og
- 2) at de af miljøministeren fastsatte hensyn, jf. § 34, stk. 3, herunder vilkår om egenkontrol og om reduktion af ammoniak, varetages.

§ 55. Kommunalbestyrelsens afgørelse af, at en tilladelse eller godkendelse ikke vil medføre en miljøpåvirkning, skal stilles til rådighed for offentligheden i forbindelse med, at der meddeles tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16.

§ 55

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen fremsender udkast til afgørelse til naboer og andre berørte samt til andre, som har anmodet herom, med oplysning om, at der er 6 ugers frist til at kommentere udkastet. Samtidig med fremsendelsen informerer kommunalbestyrelsen om supplerende oplysninger til ansøgningen og andre oplysninger af relevans for afgørelsen, der er modtaget efter den indledende offentlige annoncering.

- 2) at den ansøgte etablering sker under hensyntagen til de landskabelige værdier, jf. § 22.

§ 29. En godkendelse efter § 11 eller § 12 skal ud over de i § 27 nævnte vilkår indeholde vilkår, som sikrer, at de af miljøministeren fastsatte hensyn, jf. § 34, stk. 3, herunder vilkår om egenkontrol og om reduktion af ammoniak, varetages.

§ 55. Kommunalbestyrelsens afgørelse af, at en tilladelse eller godkendelse ikke vil medføre en væsentlig miljøpåvirkning, skal stilles til rådighed for offentligheden i forbindelse med, at der meddeles tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16.

§ 55

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen fremsender udkast til afgørelse eller orientering om udkastet til naboer og andre berørte med oplysning om, at der er 6 ugers frist til at kommentere udkastet. Såfremt kommunalbestyrelsen vælger at fremsende orientering og ikke selve udkastet, skal det fremgå, hvordan det samlede udkast til afgørelse kan rekvireres. Kommunalbestyrelsen fremsender udkast til afgørelse til dem, som har anmodet herom, jf. § 55, stk. 3, nr. 6, med oplysning om, at der er 6 ugers frist til at kommentere udkastet. Samtidig med fremsendelsen efter 1. og 3. pkt. informerer kommunalbestyrelsen om supplerende oplysninger til ansøgningen og andre oplysninger af relevans for afgørelsen, der er modtaget efter den indledende offentlige annoncering.